

Simulering av hørselstap

En CD med ulike varianter av hørselstap

Tiltaksområde:	Rehabilitering
Prosjektnr:	2013/03/0334
Prosjektets varighet:	1 år
Prosjekt:	Simulering av hørselstap
Søkerorganisasjon:	HLF (Hørselshemmedes Landsforbund)
Prosjektleder:	Aslaug Lunde HLF Briskeby kompetansesenter as

Sluttrapport

Forord

Simulering av hørseltap er et ett-årig rehabiliteringsprosjekt der målet er å synliggjøre hvordan ulike hørseltap lyder i forskjellige lydmiljøer. Det er laget en CD med korte lydutt som på en illustrerende måte tydeliggjør dette for normalthørende familie, venner og kollegaer.

Prosjektet er gjennomført med produksjonsselskapet Toftenes multivisjon as som har mikset simuleringene sammen til en helstøpt CD. Foruten prosjektleder og prosjektmedarbeider er eksemplene utarbeidet av en hørselshemmet bruker.

SAMMENDRAG:

Prosjektet går ut på å lage en cd med simulering av ulike typer hørselstap i ulike kommunikasjonsituasjoner.

Det foreligger en generell misforståelse i samfunnet om at nedsatt hørsel er å høre lavere. Slik er ikke virkeligheten for hørselshemmede og det er en stor del av problemet med å få forståelse for dette hos familie, kollegaer og øvrig nettverk.

Gode lydeksempler gjør at normalthørende virkelig får «ørene opp» når man hører hvordan et hørselstap kan oppleves.

En CD vil gjøre informasjonen lett tilgjengelig for også for andre som ønsker å formidle informasjon om hørselstap, for eksempel for likemenn og hørselskontakter i kommunene. På denne måten vil man kunne spre informasjonen også utenfor foredrag av fagfolk.

Bakgrunn

HLF Briskeby er et landsdekkende rehabiliterings- og kompetansesenter for hørselshemmede. Gjennom tilpasningskurs, forelesninger og erfaringsutveksling får hørselshemmede nye mestringsstrategier til å møte utfordringene på. Vår erfaring er at selv med gode foredrag og visuell informasjon om hørselstap og dets konsekvenser er det behov for et konkret informasjonsverktøy som illustrerer og tydeliggjør vanskene på en helt spesielt god måte, nemlig simulering av hørselstap. Ved å lage en CD med ulike hørselstap i forskjellige lydmiljøer har fagpersoner og brukere lett tilgang til eksempler på hvordan det er å ha et hørseltap. Ikke minst er det et viktig poeng med denne lyd simuleringen å vise hvordan en hørselshemmet kan fungere bra i noen situasjoner, men svært dårlig i et krevende og støyfylt lydmiljø.

Målsetting

Det overordnede målet er å få normalthørende til å forstå hvordan hørselshemmede kan ha det i en kommunikasjonsammenheng, og gjennom dette informere om betydningen av å etablere et så godt lyttemiljø som mulig.

Prosjektets mål

Å lage en CD med eksempler på en rekke ulike hørselstap i forskjellige lydomgivelser.

Gjennomføring

Vi kategoriserte lydeksempelene først og fremst etter lydmiljøene, som ble spilt med normal hørsel og tre grader av hørselstap. Av didaktiske hensyn har vi *ikke* gått inn på ulike typer hørselstap (diskanttap, basstap, bassengtap, støyskade eller andre varianter). Dette ville gjøre CDen uoversiktlig og for komplisert for målgruppen, som er familie, venner og kollegaer. Etter en samlet vurdering forholdt vi oss derfor kun til kategoriene Stort hørselstap, Moderat hørselstap og Lett hørselstap. Før simuleringene er det lagt inn tale slik normalthørende oppfatter det, - dette for å vise kontrastene.

Lydmiljøene er valgt ut etter hva vi erfaringsmessig vet er vanskelige situasjoner for hørselshemmede. Til slutt i sekvensene sendte vi eksemplene slik normalthørende oppfatter det – dette for å understreke hvor mye krefter en hørselshemmet bruker på å tyde hva som blir sagt. Vi har eksempler på hvordan pårørende trekker et lettelsens sukk når de igjen tydelig kan høre hva som blir sagt.

Alle lydskuttene har en introduksjon om hva man skal høre.

Oppsummert har vi følgende meny:

- 1. Forklaring på hvordan CDen er bygd opp.**
- 2. I Bil**
 - normal hørsel
 - stort hørselstap
 - moderat hørselstap
 - lett hørselstap
 - normal hørsel
- 3. Åpent kontorlandskap**
 - normal hørsel
 - stort hørselstap
 - moderat hørselstap
 - lett hørselstap
 - normal hørsel
- 4. Møte – med og uten struktur/møteledelse**
 - normal hørsel
 - stort hørselstap
 - moderat hørselstap
 - lett hørselstap
 - normal hørsel
- 5. Kantina**
 - normal hørsel
 - stort hørselstap
 - moderat hørselstap
 - lett hørselstap
 - normal hørsel
- 6. Selskap med mange gjester**
 - normal hørsel
 - stort hørselstap

- moderat hørselstap
- lett hørselstap
- normal hørsel

7. I trafikken

- normal hørsel
- stort hørselstap
- moderat hørselstap
- lett hørselstap
- normal hørsel

8. I industrien

- normal hørsel
- stort hørselstap
- moderat hørselstap
- lett hørselstap
- normal hørsel

9. Diverse tinnitus eksempler, med og uten hørselstap

Resultater og resultatvurdering

Cden fremstår som et godt pedagogisk virkemiddel med den hensikt å tydeliggjøre hvordan hverdagen arter seg for hørselshemmede. Den gir et godt bilde på hvor stor betydning et lydmiljø har for taleoppfattelse, selv med et lite hørselstap. Kursdeltakerne våre sier ofte at det vanskeligste å formidle er nettopp det at taleoppfattelsen varierer med lydmiljøet. Nå har de fått et verktøy som kan gi familie, arbeidskollegaer og venner en bedre forståelse av dette. Det har vært innvendt at de fleste nå går bort fra bruk av CDer og kun forholder seg til diverse nettbaserte lyd simuleringer. Vår erfaring er at det fortsatt er mange som ikke har tilgang til god lyd gjennom PC, og særlig gjelder dette i forsamlingslokaler rundt i landet som de fleste organisasjoner og lokallag benytter seg av på sine medlemsmøter.

En Cd gir god lyd og avspillingen er trygg og enkel å håndtere.

Oppsummering, konklusjon og videre planer

Det foreligger nå en pedagogisk CD som på en enkel måte viser hvorfor hørselshemmede hører bra i et lydmiljø, men hører betydelig dårligere i et annet.

Distribusjonen av CDen vil foruten å bli lagt ut på HLF's hjemmesider, våre hjemmesider, men også distribuert på kursene og rehabiliteringstilbudet vårt. CDen vil gjøre det enkelt å formidle denne informasjonen, og den kan enkelt brukes både av fagfolk og av likemenn og hørselskontakter både i og utenfor kurs og foredrag.